

ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนสามสิบห้องของชาวจีนโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

Potential of Sam Sib Hong Community of the Ancient Chinese in Muang District, Buriram Province

ธนากร ทองธรรมสิริ (TanakornThongtumsiri)¹ โอชญญา บัวธรรม (OchanyaBuatham)²

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนสามสิบห้องของชาวจีนโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยใช้การวิจัยแบบผสม (Mixed-method Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลทั่วไป และประวัติความเป็นมาของชุมชนสามสิบห้อง ของชาวจีนโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ 2) วิเคราะห์ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนสามสิบห้อง ของชาวจีนโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยพื้นที่ในการวิจัยคือ แหล่งท่องเที่ยวชุมชนสามสิบห้อง บริเวณ ถนนนิเวศ ถนนธานี ถนนสมรรถการ ถนนรมย์บุรีและถนนสุนทรเทพ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ คือเพศหญิง ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี สถานภาพโสด ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้ต่อเดือนประมาณ 10,001 - 20,000 บาท มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนสามสิบห้อง โดยรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่า ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$) ด้านความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.84$) 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ($\bar{x} = 3.83$) อยู่ในระดับมาก 4) ด้านกิจกรรม (Activities) ($\bar{x} = 4.02$) อยู่ในระดับมาก และ 5) ด้านการตระหนักรู้ (Awareness) ($\bar{x} = 3.72$) อยู่ในระดับมาก จากผลการศึกษาดังกล่าว ชุมชนสามสิบห้องควรร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการปรับปรุงรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบจีนโบราณให้ตรงตามเอกลักษณ์ที่มีมาแต่โบราณ ปรับปรุงทัศนียภาพโดยรอบให้มีความสวยงาม อีกทั้งควรเพิ่มปริมาณรถโดยสารที่ให้บริการและรถเช่า รวมทั้งห้องน้ำให้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ควรมีเพิ่มช่องทางในอินเทอร์เน็ตเพื่อสะดวกต่อการค้นหาข้อมูล และประชาสัมพันธ์ชุมชนสามสิบห้องเพิ่มเติม

คำสำคัญ : ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ชุมชนสามสิบห้อง ชุมชนจีนโบราณ

Abstract

This study of the Potential of Sam Sib Hong Community of the Ancient Chinese in Muang District, Buriram Province is a mixed method research with the objectives of 1) study a history and general information of Sam Sib Hong Community of the Ancient Chinese in Muang District, Buriram Province 2) to analyzed the tourism potential of Sam Sib Hong Community of the Ancient Chinese in Muang District, Buriram Province. The research area consists of Niwat Rd., Thani Rd., Samatthakan Rd., Romburi Rd., and Sunthornthep Rd. in Muang District, Buriram Province. The result of the study found that majority of tourist were female, age between 20 – 30 years old, single status, self-employed,

¹นิสิตปริญญาโท สาขาการจัดการการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาการจัดการการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

income per month around 10,001 - 20,000 bath, with bachelor degree. The overall opinions of tourist on the tourism potential of Sam Sib Hong Community are at the high level; Attraction ($\bar{x} = 4.00$), Accessibility ($\bar{x} = 3.84$), Amenities ($\bar{x} = 3.83$), Activities ($\bar{x} = 4.02$), and Awareness ($\bar{x} = 3.72$). From the result of the study, Sam Sib Hong Community should cooperate with stakeholders and public sectors to recover the Chinese architectural style within the community and also improve the surrounding to be beautiful. The quantity of local buses and rental car should be increase, together with the number of restroom that provided to tourists. Furthermore, there should be additional channels to communicate with tourist on the internet or social network for easy searching of the community's information and promote tourism in Sam Sib Hong Community.

Keywords: Tourism potential, Sam Sib Hong Community, Ancient Chinese community

บทนำ

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวในปัจจุบันมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่ปัจจัยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโลกมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลให้นักท่องเที่ยวที่เป็นชนชั้นกลางและมีศักยภาพในการท่องเที่ยวมีจำนวนเพิ่มขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560) ช่วงเวลา 2 ทศวรรษที่ผ่านมาและในอนาคตมีแนวโน้มของพัฒนาแนวคิดและรูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-based Tourism) เติบโตขึ้นเป็นเครือข่ายมากขึ้นคือ “การท่องเที่ยวโดยชุมชน” (สมาคมการบริหารโรงแรมไทย, 2006) ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวอีกหนึ่งรูปแบบที่กำลังได้รับความนิยมอยู่ในขณะนี้ เพราะนอกจากจะได้ไปเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนที่เรียบง่ายและมีเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชนนั้น นักท่องเที่ยวยังได้สัมผัสบรรยากาศและการต้อนรับที่แสนอบอุ่น อีกทั้งพื้นที่ตั้งของชุมชนแต่ละแห่งส่วนใหญ่ยังมีความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ อากาศบริสุทธิ์ การมาท่องเที่ยวชุมชนสามารถช่วยกระจายรายได้ไปสู่ชุมชน ทำให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้แบบยั่งยืนประเทศไทยได้รับการยอมรับจากคนทั่วโลกว่าเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางของแหล่งท่องเที่ยวที่อยากมาสัมผัส หลายจังหวัดของไทยได้รับโหวตให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดเยี่ยมระดับโลก การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ทำแผนการตลาดเพื่อกระจายนักท่องเที่ยวออกจากเมืองหลักที่คนนิยมเที่ยว ไม่ว่าจะกรุงเทพมหานคร ชลบุรี เชียงใหม่ ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี ให้ออกไปสู่เมืองใหม่ๆ โดยจัดทำ โครงการ “12 เมือง ต้องห้ามพลาด” และ “12 เมือง ต้องห้าม

พลาด Plus” ได้ช่วยกระจายนักท่องเที่ยวไปสู่จังหวัดใหม่ๆ มากขึ้นแล้ว (ฝ่ายกิจกรรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2560)

จังหวัดบุรีรัมย์เป็นหนึ่งใน 12 เมืองต้องห้าม Plus ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ข่าวสด, 2561) ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างของประเทศไทย สามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้โดยรถยนต์ รถไฟ และเครื่องบิน ปัจจุบันจังหวัดบุรีรัมย์มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงมากมาย เช่น อุทยานประวัติศาสตร์ปราสาทหินพนมรุ้ง สนามช้างอารีนา สนามช้างอินเตอร์เนชั่นแนล เซอร์กิต วนอุทยานเขากระโดง (ปากปล่องภูเขาไฟ) และอื่นๆ อีกมากมาย สถานที่ท่องเที่ยวเหล่านี้ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวสนใจเดินทางเข้ามาในจังหวัดบุรีรัมย์ นอกจากสถานที่ดังกล่าวแล้ว จังหวัดบุรีรัมย์ยังมีแหล่งท่องเที่ยวชุมชนของชาวจีนโบราณที่น่าสนใจคือ ชุมชนสามสิบห้อง ตั้งอยู่บริเวณ ถนนนิวาต ถนนธานี ถนนสมรรถการ ถนนรมย์บุรีและถนนสุนทรเทพภายในอำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์ซึ่งเป็นชุมชนที่ก่อตั้งมาเป็นเวลา 94 ปี โดยช่วงแรกที่ชาวจีนอพยพเข้ามาในจังหวัดบุรีรัมย์นั้นได้รวมตัวกันอยู่บริเวณถนนนิวาต อยู่อาศัยกันเป็นครอบครัวใหญ่และอยู่ใกล้การคมนาคมต่างๆ เช่น สถานีรถไฟบุรีรัมย์ เพื่อความสะดวกในการค้าขาย การสร้างบ้านเรือนภายในชุมชนมีลักษณะเป็นห้องแถวยาวทำจากไม้ทั้งหลัง ตามรูปแบบสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยของจีน นอกจากนี้ชาวจีนที่อพยพเข้ามายังมีการนำวัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ เข้ามาสู่จังหวัด

บุรีรัมย์ เช่น ภาษา ความเชื่อ อาหาร และอื่นๆ (วิวัฒน์ , 2562)

ชุมชนสามสิบห้องของชาวจีนโบราณในอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์นั้นเป็นสถานที่ซึ่งรวมวัฒนธรรม ธรรมเนียมต่างๆ ของชาวไทย-จีน ที่มีอยู่เฉพาะบุรีรัมย์จำนวน 30 ห้องแถว ทั้งนี้เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ชุมชนสามสิบห้องของชาวจีนโบราณในจังหวัดบุรีรัมย์ได้มีการเปลี่ยนแปลงตามเวลา มีการก่อสร้างอาคารรูปแบบสมัยใหม่เข้ามาแทนที่ ทำให้ความเป็นเอกลักษณ์แต่ดั้งเดิมของชุมชนนี้เริ่มสูญหายไปวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมเริ่มได้รับผลกระทบจากวัฒนธรรมสมัยใหม่ อย่างไรก็ตามชุมชนสามสิบห้องของชาวจีนโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ยังคงเป็นชุมชนที่มีวัฒนธรรมประเพณีรูปแบบผสมของชาวจีนและชาวไทยในจังหวัดบุรีรัมย์ ดังนั้นการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวชุมชนสามสิบห้อง อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จึงเป็นการเริ่มต้นที่สำคัญในการประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อนำข้อมูลที่ได้มากำหนดแนวทางในการพัฒนารวมทั้งการอนุรักษ์การท่องเที่ยวชุมชนสามสิบห้องให้มีความยั่งยืน สามารถคงความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวไทย-จีน ในจังหวัดบุรีรัมย์สืบต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุมชนสามสิบห้อง หมายถึง พื้นที่ชุมชนสามสิบห้องของชาวจีนโบราณ บริเวณ ถนนนิเวศ ถนนธานี ถนนสมรรถการ ถนนรมย์บุรีและถนนสุนทรเทพอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลทั่วไปและประวัติความเป็นมาของชุมชนสามสิบห้องของชาวจีนโบราณอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
2. วิเคราะห์ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนสามสิบห้องของชาวจีนโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทราบถึงความสำคัญของชุมชนสามสิบห้องที่สื่อถึงเอกลักษณ์

ประเพณี วัฒนธรรม ของชุมชนชาวจีน ในจังหวัดบุรีรัมย์

2. ชาวบ้านท้องถิ่นในชุมชนสามสิบห้องสามารถตระหนักรู้ถึงประวัติความเป็นมา ความสำคัญและเอกลักษณ์ของชุมชน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการมีส่วนร่วมด้านการจัดการท่องเที่ยวเพื่อเป็นเจ้าบ้านที่ดีสามารถตอบสนองกับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนสามสิบห้อง ไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนสามสิบห้อง หรือชุมชนอื่นๆ ต่อไปในอนาคต

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดบุรีรัมย์ (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2559)

1.2 กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ (Sample) คือนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่กรณีศึกษา จำนวน 50 คน โดยใช้ความอึมตัวของข้อมูลเป็นเกณฑ์ในการกำหนดขนาดตัวอย่างและใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพคือ ประชาชนชาวบ้านในชุมชนสามสิบห้อง จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสังเกตอย่างมีส่วนร่วม (Participative observation) และแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participative observation) เพื่อสำรวจศักยภาพและสภาพเบื้องต้นของชุมชนสามสิบห้องของชาวจีนโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

2.2 แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.3 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นที่กรณีศึกษา ได้แก่พื้นที่ชุมชนสามสิบห้องของชาว

จีนโบราณ บริเวณ ถนนนิเวศ ถนนธานี ถนนสมรรถ
การ ถนนมรณบุรีและถนนสุนทรเทพอำเภอเมือง
จังหวัดบุรีรัมย์

3.2 นำแบบสอบถามที่ได้มา
วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มา
วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

4. การจัดทำข้อมูลและการ วิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การตรวจสอบความถูกต้อง
ของข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสาม
เส้า (Triangulation) (Denzin, 1970) ในการ
ตรวจสอบด้านข้อมูล (Data Triangulation)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจาก
แบบสอบถามใช้สถิติ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน

4.3 รวบรวมข้อเสนอแนะจาก
แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์
เนื้อหา (Content Analysis)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่
ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไปและประวัติความเป็นมาของ ชุมชนสามสิบห้อง ชาวจีนโบราณ อำเภอ เมือง จังหวัดบุรีรัมย์

1.1 ประวัติความเป็นมาของชุมชนสามสิบ ห้อง

จากการสัมภาษณ์ประชาชนชาวบ้าน พบว่า
ชุมชนสามสิบห้องเกิดจากกลุ่มชาวจีนที่อพยพเข้ามา
อาศัยอยู่ในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีการอพยพเข้ามา 3
ช่วงเวลา ประมาณ พ.ศ. 2468 เป็นช่วงแรกที่ชาวจีน
ได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานก่อนที่ทางรถไฟจะขยายเข้ามาใน
จังหวัดบุรีรัมย์ โดยชาวจีนกลุ่มแรกอาศัยอยู่บริเวณ
ถนนจิระหรือศาลากลางจังหวัดบุรีรัมย์หลังเก่า ต่อมา
ในปี พ.ศ.2468-2472 เป็นช่วงเวลาที่ 2 ที่มีการขยาย
การคมนาคมทางรถไฟผ่านจังหวัดบุรีรัมย์ไปเส้นทาง

อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยชาวจีน
กลุ่มนี้จะอาศัยอยู่บริเวณแถวสถานีรถไฟปัจจุบัน และ
ช่วงที่ 3 ระหว่าง พ.ศ. 2484-2488 เป็นช่วง
สงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งชาวจีนกลุ่มที่ 3 เข้ามาสมทบ
และอาศัยอยู่กับกลุ่มที่ 2 (ณรงค์, 2562)

ลักษณะการอยู่อาศัยของชาวจีนในชุมชน
สามสิบห้องจะอยู่เป็นแบบครอบครัวใหญ่ การสร้าง
บ้านเรือนช่วงแรกจะมีเฉพาะกลุ่มชาวจีนคหบดีที่มี
ฐานะ ได้ทำการถางป่าเต็งรังและนำไม้มาสร้างบ้าน
จำนวน 30 ห้อง ลักษณะเป็นห้องแถวยาวทำจากไม้ทั้ง
หลังตามรูปแบบสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยของจีน ที่
นิยมสร้างเพื่อทำการค้าขาย นอกจากนี้ชาวจีนที่อพยพ
เข้ามายังมีการนำวัฒนธรรมในรูปแบบต่างๆ เข้ามา
เผยแพร่สู่จังหวัดบุรีรัมย์ เช่น ภาษา วัฒนธรรมด้าน
ความเชื่อของจีน เช่น การไหว้เจ้าตามลัทธิเต๋า อาหาร
จีนและขนมต่างๆ (วิวัฒน์, 2562)

1.2 ข้อมูลทั่วไปของชุมชนสามสิบห้อง

ชุมชนสามสิบห้อง จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ที่
อำเภอเมือง บริเวณถนนนิเวศ หรือสถานีรถไฟจังหวัด
บุรีรัมย์ (ดูภาพประกอบที่ 1) ลักษณะทั่วไปเป็นอาคาร
ชั้นเดียวเรียงกัน และเป็นอาคารพาณิชย์สมัยใหม่ มี
การค้าขายและเป็นแหล่งชุมชนตลาดเก่า โดยทั่วไป
ช่วงเช้าจะมีร้านอาหารบริเวณตลาดเก่า อาทิ ร้าน
กาแฟ ปาท่องโก๋ขนมพล ร้านข้าวมันไก่ขนมไทย ร้าน
ชาลาเปา ขนมจีบ ฯลฯ และจะมีพ่อค้าแม่ค้าจาก
อำเภอข้างเคียงนั่งรถไฟมาขายสินค้าผักสดมาขายทุก
เช้า ทำให้เป็นสีสันของชุมชน สำหรับช่วงสายจะมีร้าน
ลูกชิ้นยืนกินที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของจังหวัดบุรีรัมย์
ที่นักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชม รวมทั้งในบริเวณชุมชน
ยังมีมูลนิธิสว่างจรรยาธรรม ที่นักท่องเที่ยวสามารถทำ
กิจกรรมไหว้เจ้าแม่กวนอิมเพื่อขอพร และช่วงเย็น
ภายในบริเวณชุมชนสามสิบห้องยังมีตลาดนัดเซราะ
กราว ซึ่งเป็นถนนคนเดินและเป็นแหล่งศูนย์รวมของ
ฝากจากจังหวัดบุรีรัมย์ จากข้อมูลดังกล่าวชุมชนชาว
จีนสามสิบห้องจึงไม่เพียงแต่เป็นชุมชนจีนโบราณแต่ยัง
เป็นศูนย์กลางวัฒนธรรมและประเพณี ของชาวไทย
และชาวจีน ในจังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ 1 ชุมชนสามสิบห้อง ถนนนิเวศ ถนนธานี ถนนสมรรถการ ถนนรมย์บุรีและถนนสุนทรเทพอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

2. ข้อมูลส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 52.0)

โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุ 20-30 ปี (ร้อยละ 30.0)

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด (ร้อยละ

52.0) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 26.0) มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,001-20,000 บาท (ร้อยละ 28.0) และส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 52.0)

3. ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนสามสิบห้อง ของชาวจีนโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของชุมชนสามสิบห้อง ของชาวจีนโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ศักยภาพของชุมชนสามสิบห้อง ของชาวจีนโบราณ	\bar{X}	SD	ระดับ ความ คิดเห็น
1. สิ่งดึงดูดใจ (Attraction)			
1.1 เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีอาหารหลากหลายน่าสนใจ	4.06	.793	มาก
1.2 เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสถาปัตยกรรมที่สวยงาม	4.06	.818	มาก
1.3 เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง	4.04	.755	มาก
1.4 ประวัติความเป็นมาน่าสนใจ	4.04	.856	มาก
รวม	4.00	.599	มาก
2. ด้านความสามารถในการเข้าถึง(Accessibility)			

2.1 สภาพถนนดี ขับรถสะดวก	3.96	.755	มาก
2.2 มีป้ายบอกทางเป็นระยะอย่างเหมาะสม	3.88	.824	มาก
2.3 มีสัญญาณโทรศัพท์หรืออินเทอร์เน็ตที่แรงและชัดเจน	3.88	.799	มาก
รวม	3.84	.580	มาก
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)			
3.1 บริเวณแหล่งชุมชนโบราณมีร้านอาหารที่หลากหลาย	3.96	.755	มาก
3.2 มีโรงแรมที่พักที่สะดวกสบาย	3.92	.752	มาก
3.3 บริเวณแหล่งชุมชนมีที่จอดรถเพียงพอ	3.88	.849	มาก
รวม	3.83	.625	มาก
4. ด้านกิจกรรม (Activities)			
4.1 กิจกรรมไหว้เทพเจ้าทำบุญสะเดาะเคราะห์เสริมดวงที่มูลนิธิสว่างจรรยาธรรม	4.12	.773	มาก
4.2 กิจกรรมลูกชิ้นยืนกินหน้าหอนาฬิกา	4.02	.820	มาก
4.3 กิจกรรมเดินตลาดเช้า	3.98	.742	มาก
รวม	4.02	.622	มาก
5. ด้านการตระหนักรู้ (Awareness)			
5.1 จังหวัดบุรีรัมย์มีการประชาสัมพันธ์ในสื่ออื่นรับรู้อย่างสม่ำเสมอ	3.82	.850	มาก
5.2 ชุมชนสามสิบห้อง ของชาวจีนโบราณเป็นแหล่งเมืองเก่า	3.80	.808	มาก
5.3 มีปราสาทหรือผู้รู้ในชุมชนคอยให้ข้อมูล	3.70	.763	มาก
รวม	3.72	.648	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนสามสิบห้อง ของชาวจีนโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน มีดังนี้ ด้านสิ่งดึงดูด (Attraction) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$) ด้านความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.84$) 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ($\bar{x} = 3.83$) อยู่ในระดับมาก 4) ด้านกิจกรรม (Activities) ($\bar{x} = 4.02$) อยู่ในระดับมาก และ 5) ด้านการตระหนักรู้ (Awareness) ($\bar{x} = 3.72$) อยู่ในระดับมาก

เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจ การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีอาหารหลากหลาย

น่าสนใจมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$) รองลงมาคือ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสถาปัตยกรรมที่สวยงาม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$) และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง และประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เท่ากัน ($\bar{x} = 4.04$) ตามลำดับ 2) ด้านความสามารถในการเข้าถึง มีสภาพถนนดี ขับรถสะดวกมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$) รองลงมาคือมีป้ายบอกทางเป็นระยะอย่างเหมาะสมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$) และมีสัญญาณโทรศัพท์หรืออินเทอร์เน็ตที่แรงและชัดเจนมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เท่ากัน ($\bar{x} = 3.88$) ตามลำดับ 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวก แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนสามสิบห้อง ของชาวจีนโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ บริเวณแหล่งชุมชนโบราณมีร้านอาหารที่หลากหลายมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$) รองลงมาคือมีโรงแรมที่พักที่สะดวกสบายมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.92$) และบริเวณแหล่งชุมชนมีที่จอดรถเพียงพอมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเท่ากัน ($\bar{x} = 3.88$) ตามลำดับ 4) ด้านกิจกรรมแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนสามสิบห้อง ของชาวจีนโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ กิจกรรมไหว้เทพเจ้าทำบุญสะเดาะเคราะห์เสริมดวงที่มูลนิธิสว่างจรรยาธรรมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$) รองลงมาเป็นกิจกรรมลูกขี้ยืนกินหน้าหอนาฬิกา มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.02$) และกิจกรรมเดินตลาดเช้ามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเท่ากัน ($\bar{x} = 3.98$) ตามลำดับ 5) ด้านการตระหนักแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนสามสิบห้อง ของชาวจีนโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์มีการประชาสัมพันธ์ในผู้อื่นรับรู้อย่างสม่ำเสมอ มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$) รองลงมาเป็นชุมชนสามสิบห้อง ของชาวจีนโบราณ เป็นแหล่งเมืองเก่ามีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.80$) และมีปราสาทหรือผู้รู้ในชุมชนคอยให้ข้อมูลมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเท่ากัน ($\bar{x} = 3.70$) ตามลำดับ

สรุปและอภิปรายผล

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 20-30 ปี และส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป มีรายได้ต่อเดือนประมาณ 10,001-20,000 บาทและจากการศึกษายังพบว่าส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนสามสิบห้อง ของชาวจีนโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์มีการศึกษาระดับปริญญาตรี

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนสามสิบห้อง ของชาวจีนโบราณ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมทั้ง 5 ด้าน มีดังนี้ ด้านสิ่งดึงดูด (Attraction) อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.00$) ด้านความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) อยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{x} = 3.84$) 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) ($\bar{x} = 3.83$) อยู่ในระดับมาก 4) ด้านกิจกรรม (Activities) ($\bar{x} = 4.02$) อยู่ในระดับมาก และ 5) ด้านการตระหนักรู้ (Awareness) ($\bar{x} = 3.72$) อยู่ในระดับมาก

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านจะพบว่าด้านด้านสิ่งดึงดูดใจ การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีอาหารหลากหลายน่าสนใจมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$) และมีทัศนียภาพที่สวยงามอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.84$) ด้านความสามารถในการเข้าถึง มีสภาพถนนดี ขับรถสะดวกอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$) และมีรถโดยสารให้บริการ/รถเช่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.68$) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณแหล่งชุมชนสามสิบห้องมีร้านอาหารที่หลากหลายมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$) และมีห้องน้ำสะอาดได้มาตรฐานและเพียงพออยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.68$) ด้านกิจกรรมมีการไหว้เทพเจ้าทำบุญสะเดาะเคราะห์เสริมดวงที่มูลนิธิสว่างจรรยาธรรมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$) และกิจกรรมถนนคนเดินเขาระกราวอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.96$) ด้านการตระหนักรู้ มีการประชาสัมพันธ์ในผู้อื่นรับรู้อย่างสม่ำเสมอมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$) และสามารถค้นข้อมูลต่างๆ ได้สะดวกและง่ายดายผ่านเว็บไซต์หรือเฟซบุ๊กอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.64$)

อภิปรายผล

1) ด้านสิ่งดึงดูดใจ จากการวิเคราะห์พบว่าชุมชนสามสิบห้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีอาหารหลากหลายน่าสนใจ มีสถาปัตยกรรมที่สวยงาม แหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียง และมีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) ที่กล่าวว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เน้นการเดินทางท่องเที่ยวแบบเข้าถึงสถานที่ และสัมผัสวิถีชีวิตของชุมชนผู้คนท้องถิ่น และประเพณีท้องถิ่นโดยแท้จริง มากกว่าท่องเที่ยวแบบเยี่ยมชมบรรยากาศ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (กิตติศักดิ์, 2559) เรื่อง ศักยภาพและแนวทางการจัดการท่องเที่ยวชุมชนลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง ที่กล่าวว่าความเป็นเอกลักษณ์ที่มีชื่อเสียงและมีการอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดีเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว

ให้มาสัมผัสถึงคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่ ความงาม ความเก่าแก่ บรรยากาศ สภาพภูมิทัศน์ เป็นต้น

2) ด้านความสามารถในการเข้าถึง จากการวิเคราะห์พบว่า ชุมชนสามสิบห้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสภาพถนนดี มีป้ายบอกทางเป็นระยะ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (เพ็ญศรี, 2558) ที่กล่าวว่า ควรจัดทำป้ายบอกทาง ไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ให้ชัดเจน เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางเข้ามาโดยรถยนต์ส่วนบุคคล ดังนั้นควรมีป้ายบอกทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เป็นระยะ และสอดคล้องกับ (กาญจนา และ ศรีนยา, 2555) ที่กล่าวว่า ความสะดวกในการเข้าถึงเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนการใช้พื้นที่และการกำหนดศักยภาพรองรับของแหล่งท่องเที่ยว โดยจะต้องจัดการ ถนน ระบบสื่อสารคมนาคม ให้มีความสะดวกและเพียงพอ

3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จากการวิเคราะห์พบว่า ชุมชนสามสิบห้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีร้านอาหารที่หลากหลาย มีโรงแรมที่พัก และที่จอดรถอย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Tourism Western Australia , 2009) เรื่อง Five A's of Tourism ที่กล่าวว่า ทุกจุดหมายปลายทางในการท่องเที่ยวล้วนต้องการที่พักแรมที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงบริเวณแหล่งเที่ยวนั้น มิฉะนั้นนักท่องเที่ยวจะไม่มีสถานที่สำหรับพักค้างคืน สิ่งอำนวยความสะดวกก็เป็นสิ่งที่ต้องจัดเตรียมให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ห้องน้ำสาธารณะ ป้ายบอกทางร้านค้า ร้านอาหาร ศูนย์อำนวยความสะดวก เป็นต้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ (กาญจนา และ ศรีนยา , 2555) ที่กล่าวว่า การกำหนดศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว ประเด็นสำคัญคือต้องสามารถจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกเบื้องต้น เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา การกำจัดขยะ ลานจอดรถ ที่พัก โรงแรม ร้านอาหาร และร้านขายของที่ระลึกให้เพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยว

4) ด้านกิจกรรม จากการวิเคราะห์พบว่า ชุมชนสามสิบห้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่กิจกรรมหลากหลายทั้ง การไหว้เจ้าแม่กวนอิม การยืนกินลูกชิ้นที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดบุรีรัมย์ และการเดินถนนคนเดินเขากระวูด สอดคล้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การส่งเสริมความเชื่อมโยง ความร่วมมือกับหน่วยงานในท้องถิ่น และประชาชนในชุมชน เพื่อที่จะ

สร้างกิจกรรมท่องเที่ยว พัฒนาคุณภาพการบริการท่องเที่ยว รวมถึงการประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวท้องถิ่นในรูปแบบต่างๆ ที่เป็นหลักในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว (กาญจนา และ ศรีนยา, 2555)

5) ด้านการตระหนักรู้ จากการวิเคราะห์พบว่า ชุมชนสามสิบห้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ จังหวัดบุรีรัมย์มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรับรู้อย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีปราชญ์ชาวบ้านคอยให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (ผกา มาศ และ ขวลิ, 2560) ที่กล่าวว่า การส่งเสริมการตลาดของแหล่งท่องเที่ยว ควรมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง และค้นหาข้อมูลได้สะดวก มีการส่งเสริมการขายหลากหลายรูปแบบ เช่น มีส่วนลดพิเศษให้สำหรับมาเป็นคณะ มีการโฆษณากิจกรรมท่องเที่ยว โดยผ่านสื่อที่หลากหลายเช่น YouTube Facebook รายการทีวี นิตยสาร แผ่นพับ เป็นต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ประกอบศิริ, 2553) เรื่อง ศักยภาพการสื่อความหมายทางการท่องเที่ยวชุมชน: ชุมชนบ้านร่องไฮ จังหวัดพะเยา ที่พบว่าวิธีการสื่อความหมายทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับชุมชน คือ ป้ายบอกทาง มีคฤหะศก นักสื่อความหมาย และคู่มือท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาและอภิปรายผลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัยที่ได้อภิปรายไว้ในข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ชุมชนสามสิบห้องเป็นชุมชนที่มีสถานที่ท่องเที่ยวค่อนข้างหลากหลายและมีวัฒนธรรมประเพณี ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน แต่ยังคงขาดการมีส่วนร่วมของทางภาครัฐ ภาคเอกชน และชาวบ้านในชุมชน จึงควรมีการมุ่งเน้นให้ความสำคัญเพื่อให้ชาวบ้านในชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของชุมชนสามสิบห้อง พัฒนาให้เป็นชุมชนที่มีศักยภาพการเป็นชุมชนนำเที่ยวที่เข้มแข็งต่อไป

2. ควรสร้างหรือปรับปรุงทัศนียภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับบริบทและสถาปัตยกรรมดั้งเดิมของชุมชน เพราะปัจจุบันนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่มากกว่าแบบเดิมๆ

3. ควรปรับปรุงห้องน้ำสาธารณะ การจัดการขยะ และระบบบำบัดน้ำเสียในชุมชนให้มี

มาตรฐานมากขึ้น เพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น

4. ควรมีการเพิ่มช่องทางการติดต่อในสื่อออนไลน์ เพื่อให้ข้อมูล ประวัติความเป็นมา และ

ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวภายในชุมชนให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น เช่น การสร้างเพจเฟสบุ๊ค หรือเว็บไซต์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา แสงลี้มสุวรรณ, และ ศรีนยา แสงลี้มสุวรรณ. (2555). การท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน. *วารสารนักบริหาร*, 4(32), 139-146.
- กิตติศักดิ์ กลิ่นหมื่นไวย. (2559). ศักยภาพและแนวทางการจัดการท่องเที่ยวชุมชนลำปางหลวง อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง. *วารสารสังคมศาสตร์วิชาการ*, 1-11.
- การท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน. (ม.ป.ป.). เข้าถึงได้จาก องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษ เพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน): <https://www.tatreviewmagazine.com/article/cbt-thailand/>
- ข่าวสด. (24 พฤศจิกายน 2561). *ททท. ลุยโครงการ 12 เมืองต้องห้าม...พลาด Plus ต่อเนื่องเป็นปีที่ 4*. เรียกใช้เมื่อ 15 มกราคม 2562 จาก ข่าวสด: https://www.khaosod.co.th/economics/news_645492
- เพ็ญศรี ฉิรินัง. (2558). แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว จังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์นมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 1(1), 1-13.
- ผกามาศ ชัยรัตน์, และ ขวลิ ฦ กลาง. (2560). ศักยภาพทรัพยากรการท่องเที่ยวจังหวัดอุดรธานี. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*(2), 124-142.
- ฝ่ายกิจกรรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2560). *เทศกาลเที่ยวเมืองต้องห้าม...พลาด Plus ปี 2560 @กรุงเทพฯ*. เข้าถึงได้จาก Thailand festival experience: <http://thaifest.tourismthailand.org/index.php?page=content&id=167>
- ประกอบศิริ ภักดีพินิจ. (2553). ศักยภาพการสื่อความหมายทางการท่องเที่ยวชุมชน: ชุมชนบ้านร่องไฮ จังหวัดพะเยา. *Naresuan University Journal*, 18(2), 82-90.
- สมาคมการบริหารโรงแรมไทย. (2 April 2006). เข้าถึงได้จาก การพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน: <http://www.thma.or.th/index.php?lay=show&ac=article&id=538822343>
- สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). *แผนพัฒนาการท่องเที่ยวฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรมมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
- Tourism Western Australia . (2009). *FIVE A's OF TOURISM*. เข้าถึงได้จาก Tourism Western Australia : <https://www.tourism.wa.gov.au>